

САНА ОЛОХ

Х а б ы а т
1981 снм алтынны
15 нүгүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 23 (6159)

1985 снм. Олунньу 21 нүд
ЧЭППИЗ

Сыаната
3 харчы.

РСФСР, Саха АССР
Верховнай Советтарын уон-
на олохтоох Советтар
быыбардарыгар диэри

3

хонук хаалла

Бука бары
быыбардарга!

СААСКЫ ЫҤЫҢА — КИЧЭЛЛЭЭХ БЭЛЭМИ

Ааспыт снм ыҥытыгар балаҕа кичэллээхтик бэлэниэммит «Мындабайы» совхоз гентар ахсыттан 10-нуу центнер бурдугу үүнэрбитэ. Эмиз бу совхозтан Д. М. Ноев сиилэстипэр эвенота ыҥыны болдьобор үчүгэй хаачыстыбанын ынтан, үүнүүнү көрүүнү-харыйыны тупсаран уонна сүтүгэ суох хонуйан гентартан 397,5 центнер нүөх маассаны ылбыта. Онон 1983 снм-лаахха байыта олохтообут рекордун тупсарбыта.

Ол эрэри, миастага төһө да итинник холбурдаа баалларын иһингэр, оройуон пятилетка төрдүс сылыгар бааһынаттан үүнүүнү ыҥыны хаалыттан тахсыбата. Ити сүрүн биричиннэтэ, айылга соннуур ыраактарынгар буолбаһа, бааһыны кытта үлэ көлөбөр, чуолаан, сирин танаастааһын көтүмбэр, сикки куоттарыныга, үүнүүнү көрүү-истини суобар сытар. Гентар ахсаанын экирэттиһэн хаачыстыбага ыһаһымат буолуу чакчыларын ордуу «Чурапчы» совхозка көрүүххэ сеп. Хаһаайыстыба ыҥыныга бэлэниэммиттэн саҕалаан бары агрономическай дьаһаллары, болдьохтору тахтууга тиэрпитэ, түмүгэр 550 гентарга бурдукка анаан ыҥыныттан ыспыт сизэмтин да ылбата, ордугун дьылга ынтаран, сүлүгэ табиастаран оттуу хонуйбут. Бу бары совхозтарга уруон буолуохтаах.

Быйылгы ыҥыныга бэлэниэммит ССКП КК алтыннытаабы (1984 с.) Пленумун уураактарына олоххо киллэрингэ бастагы маһиэмэн буоларынан уратылаах. Иһиниһэн, иһини хонуулаах сөөкбөрүтү олохтоһун сүрүн хайысха ыҥынытынан ыһылына. Туураактаах культуралар уонна нүөх маасса ыҥыныларын эмиз баппардун аччатылаан былаан 6999 гентарынан тиэрдилинчэ. Итинэн сүрүн болдьомто ыҥыны хаачыстыбатын тупсардыга ууруллуохтаах. Усунун, 100 гентарга сизэмэ анаан элбэх сыллаах от ыһыллыахтаах.

Совхозтар туураактаах культуралар сизэмэлэринэн септөөх хаачыстылаахтар. Ол эрэри Субуруускай атынан уонна Карл Маркс аатынан совхозтарга сизэмэ хаачыстыбата көтөх. Ону ыраастааһынга суолта бериллэ илик. Бу үлэ мууе уотар 10-нуу снмни бүтүрүлүөхтөөх. Онон ыҥыгар диэри сизэмэни сыһыты ыһыллыахтаах.

Нормовой культуралартан рале сизэмэтин таһымы саҕалаһа. Хортуоппуй сизэмэтин хараллыта куһаҕана суох. Билигин чэ-гизини таһымы ыһыллар. Бытаарыы орууот аһын рассадатын олодууга таһаарыллар турунтанна. Онон «Мындабайы» уонна «Чурапчы» совхозтар орууотчуттарын быстах, сезоннай үлэлэ-риттэн босхолоон теплицкага үлэни саҕалыаһылар эрийиллэр.

Бааһынаба 52700 тонна органической уобурдуу ниллэрил-лэхтээх. Итинэн 23700 тонната «Сельхозхимия» холбоһугун ирээтигэр тиксэр. Бу дьаһалга совхозтар бытаардылар. Нинилэ-ринэн баара-суора 7679 тонната киллэрилиннэ. Ол иһингэр «Чу-рапчы», Субуруускай аатынан, Карл Маркс аатынан совхозтар ордуу үөнтэлээбитилэр. Оттон гентар ахсын кырата 8-10 тонна органической уобурдууну ниллэри — булгуччулаах көрдөбүл.

Бааһынаба, ходоһага хаары чингэтин барыта 11088 гентарга ыһыллыахтаага, 4702 гентарынан эрэ топоруллан иһэр. Өссө ахсыныыга ыһыллыахтаах хаары тилтэрин былаанын бары совхозтар тохпуттара. Ол урдунан хаары чингэтингэ «Чурапчы», Карл Маркс аатынан совхозтар ыһыбанка өлөрөллөр. Оттон «Мугудай» совхоз саҕа тэринэ сатыыр. Туһааннаах хаһаайысты-балар бу үлэбэ дьону итиннэ техниканы туруоран графиктан хаалыны ситтэрэллэрэ, былааны толороллоро наада.

Улахан бытаарыы ыҥыны техникатын өрөмүөннээһингэ таһа-арыллар чинчилэһи. Ыҥыныга анаан 100 трантор ыам ыҥын 1 күнүгэр диэри өрөмүөннээн туруорулуохтаага, холбоһор тех-ника төхсүнү 1 күнүгэр диэри бэлэм ситтэрүлүөхтөөгө сизэр суох тардылына. Ол иһингэр «Чурапчы» уонна «Мындабайы» совхозтар өрөмүөнгэ дьону да туруора иликтэр. Оттон сорох отделинеларга техниканы биир сиргэ чөмөхтөөһүн эмиз кыай-тарбанна турар. Онон субу күнүгэ өрөмүөнгэ анаан площадна-лары, мастерскойдары бэлэнини өксүөххэ.

Механизатордары, орууот аһын, хортуоппуйу үүнэрзэччилэ-ри кырата 20 чаастаах агрономическай үөрэбинэн хабыы бары совхозтарга тутуһуллубанна иһэр. Бу хайдах да тутуһуллуох-таах.

Совхозтар дирекциялара, парткомнара саасны ыҥыныга бэлэ-ниһингэ таһаарыллыбыт итэбэстэри, бытаарыылары туоратыыга суһал дьаһаллары ыһаллара итиннэ бу дьыалага эппиэтинэһи уонна хонтуруолу күүһүрдэллэрэ эрийиллэр.

Саасны ыҥыныга — бары өттүнэн үчүгэй бэлэни!

ҮРДҮК СИТИҤИИЛЭРГЭ КЫНАТТЫҢ

Оройуонна ССКП КК, ССРС Министрдарын Совстын, ПСБСКС,
ЫБСЛКС КК көһөрүлэ сылдыр Кыһыл знамяларын туттарыты

Бөгөнө ССКП райкомун кон-ференц-салаатыгар оройуон сев-хозтары, промышленнай пред-приятиелары, тутар, хааччы-лар таргиллэрин, учреждение-ларын предтавителлэрэ муһун-нулар. 1984 сылга Бүтүн Со-юзтаагы социалистическай ку-сталаһыны тийаһылааһар — бири-ти оройуонмуттар ССКП КК, ССРС Министрдарын Советин, ПСБСКС уонна ЫБСЛКС КК көһөрүлэ сылдыр Кыһыл зна-мяларын туттарыга аһаллаах үөрүүнээх муһунагы ССКП рай-комун бастагы секретара И. П. Листиков кылгас кыриин тй-аһынан аста.

Муһунаах бочуотунай прези-дентулар таб. К. У. Черненко баһымыктаах ССКП КК Искте-бөрүтү састааба туруорулуу-туу мустубут дьон сүлүөхтэ-ригэр туран көрсөллөр.

Тыл ССКП обкомун бөрүтү чилэһэ, Саха АССР Верховнай Советин Президиумун Предсе-дателя В. Н. Горюховага барил-лэр. Таб. К. У. Горюхова оро-йуон үлэһиттарын ааспыт сылга уонна пятилетка түөрт сылы-гар үрдүк таһаарылаахтык үлэлээн Бүтүн Союзтаагы со-циалистическай куоталаһыны тийаһылааһарынан тахсыбыттарынан истиннике аҕардэллэтэ, пятилетка түмүктээһиннээх сы-

лыгар, РСФСР, Саха АССР Вер-ховнай Советтарынгар — уонна олохтоох Советтарга быыбарда-ры, В. И. Ленин төрөөбүтэ 115 сыла, Улуу Кыайы 40 сыла, Стахановскай хамсааһын 50 сыла туолууларын көрө-балахтардаах көрсөр иһин ха-мсааһынга ситиһиллэри барарда уонна ыһаһырдээх ытыс тий-аһын өрөстүтүгэр ССКП КК, ССРС Министрдарын Советин, ПСБСКС уонна ЫБСЛКС КК көһөрүлэ сылдыр Кыһыл знамяларын оройуон предтавителлэригэр туттарда.

Трибуна Субуруускай аа-тынан совхоз директора А. В. Ефремов тахсар. Кыһыл пятилет-ка төрдүс сылын соруттарын толорууга оройуонга бастаабыт хаһаайыстыба рабочайдара бу үрдүк наараадага ыһаһыттан өссө таһаарылаахтык үлэлэни-тэ турумууттарын туһунан аҕар. Саха АССР Верховнай Совети-гар депутатка калдэдат «Му-гудай» совхоз өдөр маһынык-сыта Д. М. Потапова совхоз коллективнаыгар оройуон көһө-рунээ сылдыр Кыһыл знамянан наараадаланыыта үлэбэ саҕа күүрээни үскөппитин бэлэтипэр.

Муһунаах итиннэ төгө «Мын-дабайы» совхоз парткомун секретара И. И. Яковлев, Ди-пятилетка түмүктээһиннээх сы-

ственнай төрөхтээһингэ учуу-тала А. П. Коанова, «Чурапчы» совхоз бастык механикатора И. И. Корпин тыл өттиһэр. Кы-нилэр коллективтар ыһымыт үрдүк эһиһээтиһиһэлэрин то-лорууга дьаһалдаахтык үлэ-лиһилэрин бэлэһэтэн турар, үр-дүк наараадага дьыаһынан ип-тиһэтиһтэ ыһаһылар.

Үөрүүнээх муһунаах ССКП райкомун бастагы секретара И. П. Листиков тыл аҕар. Кыһ үрдүк наараада иһин партияда уонна советскай правительствора иһин маһталын биллэрдэ, ССКП XXVII съезин көрсө өс-сө үрдүк өлөрүмүтүлаахтык үлэ-лиһтэ ыһаһа.

Үөрүүнээх муһунаах кытты-лаахтара ССКП КК, ССРС Ми-нистрдарын Советин, ПСБСКС уонна ЫБСЛКС КК аадырсты-рыгар пятилетка соруахтарын ситиһилээхтик толорууга со-циалистическай куоталаһыны иһаһыттан гентэргэ эрийэрэр суругу үрдүк өрө көтөрүлүү-нэи ыһынылар.

С. ЧИЧИГИНАРОВ.

Синимека: ССКП КК, ССРС Министрдарын Советин, ПСБСКС уонна ЫБСЛКС КК көһөрүлэ сылдыр Кыһыл знамяларын туттарыты түтүтэ.

П. Ононеников фотота.

РАЙСОВЕТ СЕССИЯТЫН ЫҤЫРЫЫ

Народнай депутаттар оройуоннаагы Совет-тарын исполкома XIX ыһырылаах оройуон-наагы Совет бастагы сессиятын 1985 снм олунньу 27 күнүгэр 10 чаастан ыһырага бы-лаарда.

Исполком сессия көрүүтүгэр маһык боппу-руостары киллэрэр:

1. Тэрээһин боппуруостар.

2. ССКП КК мууе устардаары (1984 с.) Пленумун уураактарынан салайтаран уон биһирэ пятилетканы ситиһилээхтик түмүктөө-

һиниҥа Советтар үлэлэрин тупсарын соруктара уонна 1984 сылга народнай депутаттар оро-йуоннаагы Советтарын исполкомун үлэтин от-чүтэ. Дакылаатымт — райсовет исполкомун предсидателя, депутат С. П. Макаров.

Сессияга депутаттаран ураты ыһырылаах-лар: райсоветтар исполкомнарын предсидате-лэрэ, совхозтар директордары, отделинелар уурааһыһылар, предриятиелар, таргиллэлэр уонна учреждениелар салайаһыһылар.

РАЙСОВЕТ ИСПОЛКОМА.

ОРОЙУОН СОВЕТЫГАР ДЕПУТАННА КАНДИДАТТАР

5 №-дээх быыбардыыр уокурукка

ИГНАТЬЕВА Варвара Васильевна

Варвара Васильевна Игнатьева 1955 сыллаахха Бэлугур нэһилинэгэр колхозтаах картонигэр төрөөбүтэ. Омутууна саха. Партияга суох.

1973 сыллаахха Амма орто оскуолатын бүтэрбитэ. Совхоз отделениегыгар бара оттууна производствога тахсыбыта уонна онно түөрт сыл манныксыттыбыта. Онтон эдэр үлэһит Тонгүлүтэри СТУ-га үөрөнө

кирибита, үөрөһү бүтэрэн ветеринарий санитар идэтин ылыбыта. Икки сыл устата Сылан нэһилинэгэр Улахан Куол биригээдэтигэр ветеринарийн үлэ-лээбитэ.

В. В. Игнатьева 1980 сыллаахха күбүн аата ыйдаах продавецтар, курстарыгар үөрөнө, 1981 сыллаахха саас Соловьев нэһилинэгэр сменнай

мэрабынньа продавецтан аманьыта. Ити кэнтэн ыла Аммалаагы өргөһөн предприниметтар продавецтан үлэһин, өргөһөн былаанн төлөрбөтөх ыйа дэһи суох. Атын прогрессивнай ылымаларын үлэһэ сатабыллаахтык туттар, нэһилинньэ ытыкты-былаанн туһанар.

Аммалаагы өргөһөн предприниметтын коллектива В. В. Игнатьеваны 5 №-дээх быыбардыыр уокурукка оройуон Советыгар депутатка кандидатынан түрүүрбүтэ.

гар ытыктылар общественнай үлэһэ активнайдык кыттар, коллективныгар группомеорган үлэһин.

Субуруускай аатынан совхоз рабочайдара, инженерной-технической үлэһиттэрэ уонна сулуусулаахтара 7 №-дээх быыбардыыр уокурукка оройуон Советыгар депутатка кандидатынан түрүүрбүтэ.

гар ытыктылар общественнай үлэһэ активнайдык кыттар, коллективныгар группомеорган үлэһин.

«Мылдараайы» совхоз Соловьевтаагы отделениетын рабочайдара уонна сулуусулаахтара А. В. Саввинаны оройуон Советыгар 19 №-дээх быыбардыыр уокурукка депутатка кандидатынан биригээһин туруорбуттара.

дыа-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производствоннай управлениетыгар тутууга биригээһиндир. Коллектив общественнай өлөрөр активнайдык кыттар, рабочий дьон ытыкты-былын ыла.

Оройуоннаагы дыа-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производствоннай управлениетын коллектива 44 №-дээх быыбардыыр уокурукка оройуон Советыгар депутатка кандидатынан түрүүрбүтэ.

дыа-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производствоннай управлениетыгар тутууга биригээһиндир. Коллектив общественнай өлөрөр активнайдык кыттар, рабочий дьон ытыкты-былын ыла.

Оройуоннаагы дыа-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производствоннай управлениетын коллектива 44 №-дээх быыбардыыр уокурукка оройуон Советыгар депутатка кандидатынан түрүүрбүтэ.

зооветспециалистарын балаһыаньаны көнөрүүтэ суһал дьаһаллары малаарыгар олчу ыйылылары өгөрдө. Тгөх ханьык иһиннэ, фермалар ахсын эһин аһылыкка дуураны уонна мөлгөх хаачыстыбалаах оту тупсаран, кырбатын туһаналларыгар, үүлэх ынахтарга, иччэй сүөһүлэргэ ветеринарий көрүү-истинини күтүрдэллэригэр, саага төрүөтү өчүрүһүннэ иһиннэ бастыт үлэһиттэри сүү-мөрдүннэллэригэр, көрүүгө аһатын-га зооветеринарий бигэсбыла-лары кытаанахтык тутууууну, эһин аһылыкка күөл былым-гын, күөх үүһэйини, минеральнай брикетти уонна ас тободун киэниик туһанымы хаачыт-тылларыгар сөрүдэхтинэ, кон-мунан олүү хас биридин тү-бөлтөтигэр буруйдаахтары өч-пиэккэ тардан иһэллэригэр сү-бэлэниэ.

Комиссия итидэри сөргө сылгыны көрүүгө иһиннэ сөрөх бөлүгөһүннэри өгөрдө уонна ырыганаабыт сылгылары эр-дэттэн болохтоон аһатан күөс-маларыталаа хастарымын та-рийлэллэригэр өбөһүнэстэ.

Комиссия итидэри сөргө сылгыны көрүүгө иһиннэ сөрөх бөлүгөһүннэри өгөрдө уонна ырыганаабыт сылгылары эр-дэттэн болохтоон аһатан күөс-маларыталаа хастарымын та-рийлэллэригэр өбөһүнэстэ.

Сотуруулаагы малаан Алек-сеенскай оройуон Игик Куол орто оскуолатын педколлектив-нын «Учууталлар бастыт омыт-тарын үөрэтин, түмүү уонна төрөтүт» дьон темата ытык-тыт айар отчуоттар сырыт-тыбыт.

Пуучча тылын уонна литера-туратын учуутала Н. И. Ва-сильева IX кылааска «Жизнь — подвиг» дьон аһарас уруогу кабинет кыадын толору туһа-нан үрдүк научнай-теоретиче-скай таһымнаахтык кытта. Ира-да Игнатьева уруоктары бил-лааннарын, ырытыларын, нэһилинньэ уонна төрөтүт-тэргэ аахпыт лекцияларын уон-на дакылааттарын тексттерин, иһтер үлэһэ кэтээн көрүүлэрин, ымыкты дьаһалларын суру-дууларын, атын учууталлар уруоктарыгар сылдьан өгөрдүт бэлэтээһиннэри кабинеттыгар мунньан иһэрин көрөхсөтөбит. Ити, биллэн турар, учуутал профессиональнай таһыма үр-дэһиннэргэ кырата суох көмө-лөөх. Кабинетка баар темати-ческой папкалар, альбомнар, дидактической матырыйааллар бары системаламмыттар учуу-тал уруок биригээһин толору көдүүстөөхтүк туһанылар кыагы үскөтөр. Н. И. Васи-льева төрөтүтүттар пароднай университеттарын ректорун бы-һымтынан өлбөх өрүттөөх үлэ-ни төрийэр, сыла ахсын СГУ-тын студенттарын практика-рын салайар.

Физика кабинетин Е. В. Пет-рова салайар. Учуутал үөрэнэч-чилэри экзаменга бэлэттээһин-ни, үөрэнэччилэр тус-бөйөлөрө үлэһэһиннэри төрийинтин уон-на системалааһын көрөхсөтө-бит. Кабинетка бэлэттэригэр тус-тусна араарыллан «Экза-менга бэлэттээһин» дьон пап-калар бааллар. 1976 сылтан саралаан үөрэнэччилэр өгөрдүт дакылааттара муньуула-бут. Бу күннэргэ уруоктар бы-лааннарын темаларынан араа-ран картотека өгөрдүт систем-намы сылдьаллар. Е. В. Пет-рова үөрэнэччилэрэ оройуонга ытыктылар предметнай олимпиа-даларга ситиһиннээхтик кыт-таллар, үрдүк үөрэххэ кири-лэрин бырыһыана өлбөх. Каби-нет баахыттар оройуоннаагы се-минардар, үөрэнэччилэр конфе-ренциялара, «Эдэр учуутал ос-куолатын» заятиелара ытык-таллар. Кабинетти төрийинга уонна байытыма төрөтүтүттер көдүүстөөхтүк көмөлөөлөрүн, онуоха оскуола администрацията сөптөөх моральнай көрүдээһини өгөрдүт бэлэттээххэ сөп.

Оскуола 1976 сыллаахтан «Айынылаахтык үлэһин учууталтан — айынылаахтык үлэһин коллективна» дьон де-визиннэ салайтаран көрүтүт үө-рөдүрүнтин советта үлэһин. Совет учууталлар үлэлэрин опы-тын үөрөтүннэ, түмүүн уон-на тарратымын утумнаахтык дьарыктанар, өлбөх көрүтүтүт үлэһин ыттар.

Хас биридин учуутал сыла-хын 2-тэн итэһэ суох уруон уонна 1-тэн итэһэ суох кы-лаас таһынаагы дьаһал ытык-тыларын ойуулаан суруйан оскуола туттарар үтүө үгэһэ өлөхсүбүт. Итидэри сөргө ос-куола уруок былааннарын,

Оскуола олобо ПЕДКОЛЛЕКТИВ АЙАР ОТЧУОТА

бөйө биллэтин ханатыныма ытыктылыбыт дьаһалларын ойуу-лаан суруйуу, магнитофонга үлэһиттэрин, о. д. а. быыстанка-лара тарыллалар. Сүүрбөттөн тахса учуутал бөйөлэрин үлэһэ-рин туһунан нэһилинньэ, тө-рөтүтүттер, үөрэнэччилэргэ, респүтүтүттер, отчуотталыттар, педколлективка отчуотталыттар.

Педагогический үлэ ветерана А. П. Васильева салайааччы-лаах ветераннар советтара эдэр учууталлар аа көлүүнэ үтүө үлэһиттэрин үөрөтүннэллэригэр, үлэһэ бөйөлэрин уратылаах сүөлэрин-нистэрин буруууларыгар, илэһэ-лэһиннэ аттаран туһанылары-гар, коллективка иһтер үлэһи төрийиннэллэригэр, сайынты нэмтө бөйө биллэтин ханатыныма үлэһи төрийиннэллэригэр, о. д. а. боннуруостарга утумнаах көмө-нү өгөрдүт. Оскуола бааран ыһын-онорор. Оскуола бааран ыһын-онорор. Оскуола бааран ыһын-онорор. Оскуола бааран ыһын-онорор.

Анна Петровна «Эдэр учуу-тал оскуолатын» салайар. Ос-куола бастагы занятиетыгар эдэр учууталларга үөрэнэччи-тус-бөйөтэ үлэһэһиннэ төрийин-тэ перфектаны туһанын ту-һунан практической сүбэлэр бо-риллбиттэр. Иккис занятие уруонка дьистиниллэһини өлөх-тоһунна аманьыт. Атын заня-тиеларга төрөтүтүттери кытта үлэ, бөйө биллэтин ханатыныма боннуруостарга дүүүлэллэһин-тэр. Эдэр учуутал педколлек-тивка ытыктылыбыт. Онно үс учуутал үлэһэ сырдатылымыт, 8 учуу-тал педколлективка отчуоттаа-быт.

Бастыт омыты түмүүтэ мала-рыбыт оройуон ханатын стра-ницаларын көдүүстөөхтүк ту-һаналларын биһирээтибит. «Тө-рөтүтүт кытта үлэ», «Лекто-рий», «Пароднай университет үлэһин» рубрикалар аһылары-нан оскуола өлөрөр аманьыт матырыйааллар тиһитин быс-папка бөчөттөннэллэр өбит, өлө-ру системалааһын, мунньан иһин тарыллэбит.

Семинар кэмнэргэ оскуола 115 чилиннээх комсомольскай те-рияттин аһарас уонсай мун-налар сырыттыбыт. Комсомо-лара-малара хастарымын тө-сикнээһиннэри төрийинни туп-спры туһунан боннуруоһу дүүүлэстилэр. Мунньах үлэһи-гэр «Сайды» совхоз директора П. И. Саввин, профком председа-теле М. Е. Мажин кыттыны ытталар. 1982 сыллаахха та-риллэбит Албан аат хоһутар сылдьан оскуола историятын, үлэтин-хамманын сийилин би-листитбит. Оскуола коллективна бөйөһи ыһуускуннарын, албан аһырыбыт биригээһиннэри туһунан баай матырыйааллары мусуу, бүтүтүтүт үлэһигэр-хам-наһыгар, шефствэһитиригэр анал-лаах стендалар бааллар. Үө-рэгэр кабинеттары, пионерскай хоһу, 9 тыһ. тахса кинигэ фон-далаах библиотеканы көрөхсөни көрдүбүт.

Малларыт бастыт омыты үөрөтүннэ, түмүүтэ уонна тар-батыма киэниик хаһан, кэли-ник үлэһиннэллэрин биһирээтибит. А. ПЕРЕВАЛОВА, районо инспектора.

7 №-дээх быыбардыыр уокурукка

ЕГОРОВА Матрена Николаевна

Матрена Николаевна Егорова 1965 сыллаахха Хатылы нэһи-линэгэр төрөөбүтэ. Омутууна са-ха. Орто үөрөхтөөх. ИБСЛКС чилиннэ.

1981 сыллаахха орто оскуо-ланы бүтэрэрт, комсомольскай путевканын Субуруускай ааты-

нан совхозна производствоза үлэһин тахсыбыта. Билигин «Жаскыл» фермага манныксыт-тыыр. 1984 сылга хас биридин фуражнай манарыттан 3680 кг ууту мун оройуон чемпионунан буолла.

М. Н. Егорова мччат өртөтү-

19 №-дээх быыбардыыр уокурукка

САВВИНА Анастасия Васильевна

Анастасия Васильевна Сав-вина Соловьев нэһилинэгэр 1963 сыллаахха төрөөбүтэ. Омутууна саха. Орто үөрөхтөөх. ИБСЛКС чилиннэ.

1980 сыллаахха Хатылы ор-то оскуолатын ситиһиннээхтик үөрөнөн бүтэрбитэ уонна бара

өртүөнэ төрөөбүт совхозугар производствоза үлэһин тахсы-быта. Ол кэнтэн ыла А. В. Сав-вина бөһүс сылын ытыкты суох манныксыттыыр, тустаах бы-лаанн өрүүтүн аһары толорор. А. В. Саввина үлэһигэр кы-һамнылаах, нэһилинэх общес-

44 №-дээх быыбардыыр уокурукка

ГРИГОРЬЕВ Иван Григорьевич

Иван Григорьевич Григорьев 1957 сыллаахха Уус-Майа оройуонугар төрөөбүтэ. Омутуу-нан саха. ИБСЛКС чилиннэ.

Чурапчы орто оскуолатын 1974 сыллаахха бүтэрбитэ. Ити сыл ИБСЛКС чилиннэргэ үү-мүтэ. Эдэр киһи «Якутсель-строй» мехучастогар болуотун-

ньугунаа үлэһин кирибита. 1975—1981 сс. өлөрү-дьяагы хаатчытын производствоннай управлениетыгар швейарынан, оройуоннаагы кыраайы үөрөтөр музейга художнигынан, Чурап-чы орто оскуолатыгар рабоча-бынан үлэһэбитэ.

И. Г. Григорьев билигин

ТАБААРЫС БЫЫБАРДААЧЧЫЛАР! Быыбар күн—1985 снл олунньу 24 күнүгэр—бэйэбит нуоласпыттын коммунистар уонна партията суохтар тулхадыйбат блоктарын достейнай кандидатарын иһин бука бары, бири киһи курдук, биригээһин!

ССКП райкомугар

СҮӨҮНҮ КӨРҮҮНҮ КИЧЭЙИЭХХЭ

ССКП райкомун иһиннэ тө-риллэбит общественнай сүөһү өлүүтүн утары өхсүһэр басты-лааннай комиссия учараттаах мунньадын комиссия председа-телин солбуулааччы А. А. Ша-дрин салайан ыттыт. Мунньаха Эрилик Эристини ааттанан сов-хоз Хопторотоору уонна Хайах-сыттаагы отделениеларын уп-равляюжайдара Аргунов Н. К. уонна Федоров В. Е. информациялар истилиннэ.

Хопторотоо кыстыкка кириэх-тэн 15 сүөһү туһата суох өл-лө. Олүү өрдүк күбүкүтү өтү-гэр өлбөх өтө. Ол өрөөри уп-равляюшай Н. К. Аргунов эр-дэттэн хамсатылаах сэрөтөр дьаһаллары ылабаах, хонтуруо-лу мөлтөһүт. Биригээһингэр дьа-һамматахтан 10-ча борооску дьүдөһөн өллө, билигин да ырыганаабыт үһүс, төрөүс суортаах сүөһүлэр бааллар. Ити отделение салалтатыттан

саралаан тустаах сүөсүһүтүтэргэ тийэ эһиннэһэ намыһарыт-тан сибээстөөх. Онноорор сүө-һүлэр хасты да хонукка уу-лаабанка турдахтарына буолуох буолтун курдук тутталлар.

Мөлтөх хаачыстыбалаах оту уонна солорону тупсаран, көөн-нөһөн астааһынга болроһто туруулаубат. Фермалар ахсын минахтар сыдаас уунан хаач-чылла иһиктэр. Оттон ууту маһын былаана уонна өбөһө-тэһистибэтэ толорулаубакка иһэллэр.

Хайахсыкка Апас Күөлүн уонна Кэтит Күөл фермалары-гар сүөһүлэр ырыганааһын-нара, олүүлөрө саллана турар. Аһыт снл туһааннаах кэми-нөөдүтүтүт төхсүннүгэ үтү-мама 12 төһөннэ таннары түстэ.

Комиссия туһааннаах отде-леннелар — управлюжайдарын,

зооветспециалистарын балаһыаньаны көнөрүүтэ суһал дьаһаллары малаарыгар олчу ыйылылары өгөрдө. Тгөх ханьык иһиннэ, фермалар ахсын эһин аһылыкка дуураны уонна мөлгөх хаачыстыбалаах оту тупсаран, кырбатын туһаналларыгар, үүлэх ынахтарга, иччэй сүөһүлэргэ ветеринарий көрүү-истинини күтүрдэллэригэр, саага төрүөтү өчүрүһүннэ иһиннэ бастыт үлэһиттэри сүү-мөрдүннэллэригэр, көрүүгө аһатын-га зооветеринарий бигэсбыла-лары кытаанахтык тутууууну, эһин аһылыкка күөл былым-гын, күөх үүһэйини, минеральнай брикетти уонна ас тободун киэниик туһанымы хаачыт-тылларыгар сөрүдэхтинэ, кон-мунан олүү хас биридин тү-бөлтөтигэр буруйдаахтары өч-пиэккэ тардан иһэллэригэр сү-бэлэниэ.

Комиссия итидэри сөргө сылгыны көрүүгө иһиннэ сөрөх бөлүгөһүннэри өгөрдө уонна ырыганаабыт сылгылары эр-дэттэн болохтоон аһатан күөс-маларыталаа хастарымын та-рийлэллэригэр өбөһүнэстэ.

Сылгы итинин сүрү ха-
схата—эки анаан үөр-
өн итин. Сахалар былар бы-
рыгтыт төрүт-уус сылгы-
ыттар, сылгыга таптааларын
инин даганы илдэ сыл-
галар. Сылгы эте—маанылаах
ылык. Итинтөн ас-үөл алта
норунэ Хаачыстыба госу-
дарственной знагынан бэлэтемни-
гэ. Оттон биз үүрүттөн көөнүө-
рүлүбүт кымыс—уратылаах
эм, үтүөкөн утах. Ат келэ ту-
батын билбэтэх киһи суох бу-
ду.

Билиги оройуонмут сылгы-
ыттарга Ас-үөл программанын
олоххо киллэрингэ чэпчэки
сыаналаах элбэх эмис эти он-
орууга 1984 сылга республика-
ба ытырыы таһааран көхтөөх-
түк үлэлээн биэрбит тыллары-
гар турдулар. Сылгы итинин-
гэр бэлэтеммит кирбиһлэр оро-
йуон үрдүнэн лаппа аһарылын-
нылар. Былааны таһынан 492
сылгы итининэ. Бу салаада
Субуруускай аатынан совхоз
ордук үрдүк көрдөрүүнү сити-
сэ, 100 биэттөн 92 кулуну ы-
ла.

Эти онорууну элбэттигэ сыт-
гыны ахсаан өтүтүнэн эбии уонна
төрүүү сүтүгэ суох ылыы бы-
һаарар суолталаах. Совхозтар
итиннэхэ элбэти онордулар. Са-
лаа көдүүүүнү үрдэттигэ үлэ
төрөөһүнүн прогрессивнай фор-
матын—биритээдэнэч бөдөрөөтү
киллэрин эмиз биллэрдик көмө-
лөстө.

Уон бириэс пилетка саба-
ланырыттан оройуонга 641
төрүүүр биз эбилиниэ. Сыл ахсын
кулуну деловой ылыы үрдээн
иһэр. Ол түмүгэр 1984 сылга
881 тонна үрдүк уойуулаах
сылгы эте госуларствога аты-
ланна. Итинчэ эти онорууга,
12130 сылгыны көрүүтэ-хара-
йымга 81 сылгыныт үлэлиир.
Онон сылгы этин бөйбө тулар
сыаната лаппа чэпчэки, салаа
улахан барыһы биэрэр. Холобур,
Субуруускай аатынан совхозка
1 центнер ынах этин оноруу
287 солкуобайга турар буолла-
рына, сылгы этин 1 центнерин
бөйбө тулар сыаната 150 сол-
куобайга эрэ тэһнэһэр. Оройуон
атын даганы совхозтарыгар
эмиз итинник хартыына.

1981 сылга оройуон совхоз-
тара госуларствога 6444 цен-
тнер сылгы этин туттарбытара,
оттон пилетка төрдүс сылгы-
гар ити көрдөрүү 8812 центнер-
га тиэрдилинэ. Ити ааспыт сыл-
га госуларствога атыламыт
эт 32 бырыһааны ылар.

Сыл ахсын Урдүк кирбиһлэри
ылар бастыг, сылгыыттар ах-
саанара элбээн иһэр. 1984
сылга оройуонга чемпионнаа-
быт «Мугудай» совхозтан Н. Н.
Амосов 86 биэттөн 86 кулуну
ылары ситистэ. Оттон Эрилик
Эристин аатынан совхоз Ча-
кырдаабы отселениетин чулуу
сылгыыта А. Н. Филиппов
СССР Госуларственной бириэм-
ийтин лауреата М. С. Толстоухов
аатынал көһөрүлэ сылдар
кубогы ылар чистанна.

Сылгыны үөрдээн итинигэ
эвенолар күрөхтэһиллэригэр үр-
дүк көрдөрүүлэри ситибэн
«Мындаарайы» совхозтан В. Х.

сылгыыттар, бөдөрөөтөнни
дүөгөһөрүнэн көрүлүбүт үлээ-
рин аһары толорон, аһардас
ааспыт сылга совхозтарыттан
эбии төлөбүртэ алта кулуну ы-
лылар, 1611 солкуобайы хам-
настарыгар эбии аһтардылар.

Илеменнэй үлэ—салааны са-
бынарымы, киһи бородууксуу-
ны биэринтиги үрдэтиги төрүтэ.
Бу көскүлээх үлэни Толой Ди-
рингар М. С. Толстоухов, Болто-
гого Г. С. Новгородов салайар
эвеноларыгар ордук үчүгөйдик
төрийэллэр. Үчүгөй төрөхтөөх
саха бородуа бизнэригэр Верхо-
лискай уонна Нам хайымы ту-
луйууну бөдөт атырдарынан

Ас-үөл программанын олоххо
киллэрингэ сылгы итинин
оруолугар, племенной үлэ сорук
тарыгар, ази дейду балаһыныа-
тыгар лекциялар аарылынылар,
опыты атастаһым бөдөрөөтөнни
сылгыны кыһынны кэмгэ хас-
таран итин уонна көрүү-хара-
йыы туһунан СССР Госулар-
ственной бириэмийетин лауреата
М. С. Толстоухов, сылгы итинин-
тигэр биригээдэнэч бөдөрөөт ор-
дуктары туһунан Субуруускай
аатынан совхоз эвеноһойа Е. Ф.
Попов тыл эттилэр. Оскуола ис-
төөччилэрэ Болтого отселение-
тыгар сылдан сылгы итинин
типовой базатын уонна Г. С.

тын үтүөлөөх үлэһитэ В. П. Се-
далищев эвенога сыл ахсын өл-
гөмнүк өттүүр, техниканын үлэ-
лиир үтүө эвенолары ыраадынан
көһинтөр хаалларар. Ити эвено
аһардас ааспыт сайын 557 тон-
на бастыг харчыстыбалаах
өтү сорбүөһүлээбүтэ. Колоний-
илинин үрдүк өҥөрүтүлөөх-
түк өттүүр атын да коллектив-
тар аһыара суохтар.

Сүүрүк сылгылары сайынна-
рымыга уонна сайын ахсын кы-
мысалааны төрийингэ былаан
наахтык ылар нам кэлэ. Улуу
Кыайымы 40 сыла туолуутунан
сибээстээн бийыл сүүрүк сыл-
гылар күрөхтэһиллэрин төри-
йэргэ, сайынны ыһахтарга
кырылым кыһынныбыт кымыс
тардагы биһингиттэн кичэл-
лээхтик бэлэһиннэххэ диэн сыл-
гыыттар сөпкө ытыраллар.

Сылгы этин элбэтии резерв-
тин быһыытынан «Өтүөт» сов-
хоз опытынан күүһү эрдэттан
убаһалары эбии уотууга туруо-
рууга «Мындаарайы» совхоз
сылгыыта В. Н. Вязигаев эве-
нога дьоруун хардыны онордо.
Мырылаалар ааспыт сэттинин 25
күһүттөн уопут 35 убаһалара
хас биригээлэрэ 235-тин кил-
грамм ыһааһыннаах госулар-
ствога туттарылынылар. Онон
ити эвено сыл бастагы кварта-
лыгар 8224 килограмм үрдүк
уойуулаах убаһа этин атылаан
совхозка элбэх барыһы киллэр-
дилэр. Хас биригээ убаһа 51-
дин килограмм улаатыта сити-
биллэн барыта 1785 килограмм
эт эбии ымылына.

Сылгы итинин сайыннарымы
сүрүү усулуобулатынан турук-
таах аһылык базатын төрийин
буолар. Онуоха туорахтаах кул-
туралар үүнүүлэрин үрдэти сыл
ахсын сылгы аһылыгар эбиис.
дөһиниэн биэрдиһтээх.

Сылгыга киһиэммит типовой
базалары тутуу—эмиз уталы-
тылаах сорук. Бүтэйдэһини
көһүннүк, кичэллээхтик ыһтан
хөдүһа уонна мэттирөөт сирдэ-
рин араарымы, көдүүүстээхтик
туһанымы сылгы итинин кө-
дүүүүнү үрдэтигэ көмөлөөх
буодура эмиз саарбаланыт.

Оройуон сылгыыттарга бийыл
12 тыһымыча сылгыны эчи-
рэллээхэ итин, барыта 4992
кулуну ыла төрөх деловой тах-
сытына 78 бырыһаанга тиэр-
дэн эти онорууну сылгы элбэ-
тэр эбээһинистээхтэр. Ити кир-
биһлэри халбага суох ыларга
киһилэр быга быһаарынылаах-
тар.

Н. БАРАШОВ.

Экономика БӨПҮРҮӨНҮ

СЫЛГЫ ИТИНТЭ— ЭТИ ЭЛБЭТИИ РЕЗЕРВЭТЭ

Панлов салайар сылгыыттарга
Социалистическай Үлэ Геройа
Р. Н. Константинов аатынан ку-
богы ылары ситистилэр.

Субуруускай аатынан совхоз
Хатылытаабы отселениетин
сылгыыттарга биригээдэнэч бө-
дөрөөтөннигэ киһиэн дьоруун
түмүктэри ситистилэр. Бу эвено-
га бары адр сылгыыттар үлэ-
лиллэр. Салайаччылары—адэр
коммунист Е. Ф. Попов, настав-
никтара—опытаах сылгыыт
Н. Н. Захаров. Коллектив ааспыт
сылга 444 сылгыны эчирөөнөк-
кэ итин совхозка былааны та-
һынан 68 кулуну туттаран 9350
солкуобай эбии хамнаһы, бириэ-
мийэни аарыста.

Бөдөрөөтөннү күүһү, сата-
былы, опыты түмэн үлэлээһин
сылгыыттарга коллективнай
өйү-санааны сайыннарда, дис-
циплиниэни бөрөгөттө, эппиз-
тинин үрдэттэ. Оттон ол сыл-
гыны көрүүнү хараһымы туп-
сарымы, сыл ханым бөдөрбөр
көһингэр чопчу сылааахтык-
соруктаахтык үлэлээн эри-дөхсө
үчүгөй түмүгү ситиһэргэ көмө-
лөсүтүн адэр сылгыыттар ас-
тынан туран бэлэтиниллэр. Аас-
пыт сайын, сылгыларбытын уо-
чаратынан көрө-көрө, совхозу-
тугар 244 тонна өтү сорбүөтү
калаан туттарбыһыт дөһөллөр
киһилэр.

СССР Госуларственной би-
риэмийетин лауреата М. С. Тол-
стоухов салайар эвенога сыл ах-
сын туруктаах көрдөрүүнү сити-
һэр. Толой Диринтин бу түөрт

көһинтөн көһингэр хаан атаста-
һытын төрийин үчүгөй түмүк-
тэри биэрэр. Билиги оройуон-
муттан сылгылар атын
оройуоннарга сылгы үөртү туп-
сарымы кыттымылара эмиз эл-
бээн иһэр. Ол курдук, республи-
катаабы Госплемхозбюк дьа-
һынан 260 сылга атылаанна,
онтон совхозтарга 294 тыһ.
солк. дохуот киһидэ.

Саха сылгыта Читинскэй уо-
бласска тийһэн үчүгөйдик олох-
суйбуутун, ханымны, ымыһымы
ордук тулуйарын, төрүүү биэ-
ринтэ олохтоох сылгыттан бы-
дан ордуун астынан туран бө-
лөһтүлүлэр. Ити усабастан сов-
хозтар директордара, лауэнай
үлэһиттэр калаан СССР Госулар-
ственной бириэмийетин лауреа-
та М. С. Толстоуховтан опы-
тылан барбытара. Монгольскэй
Народнай Республика Гоби-Ал-
тайскэй аймагыттан кэлэ сыл-
дыбыт делегация чилиһиннэро
М. С. Толстоухов опытын эмиз
сипилин билсһөн, саха сылгы-
тын үтүө хаачыстыбаларын бөр-
кэ хайдаан барбытара.

Оройуон сылгыыттарга, бөй-
лэрин сэмэй ситиһинилэрин өссө
чигэтэр иһин 1985 сылга үрдэ-
тилибит эбээһинистибэ ылы-
нан сылгыттан элбэх бородуук-
сууһы ылымы бары куустэ-
рин, сатабылларын ууран үлэ-
лиллэр. Оһно быһаччы көмө-
лөөх бастыг опыт оскуолата тэ-
риһэн үлэтин садаласта. Баста-
кы заняние Субуруускай ааты-
нан совхозка ымылынына, Оһно

Новгородов салайар племенной
ферматын үлэтин сипилин бил-
систиһэр. Сылгыыттар бийыл
гы кыстык биллэр-көстөр ыла-
хаттары—хаар олус кытаана-
дын, тыһыны улаханым, үһүннүк
түһэрин хайдах туоруурга са-
даларын атастаһылар, сылгы-
ны ырыарбаһка, эрдэттэн болох-
тоон ханым аһардан аһатарга,
сага төрүүххэ кичэллээхтик бө-
лөһиннэргэ чопчу соруктары ту-
руорууан тарастылар.

Совхозтарга ат келөөө наады-
һымы, кырата буоллаһына. 900-
кэ тэһнэһэр. Оттон билигин
559 эрэ ат баар. Онон сайын
от хөмүүрүгар, бөстүүктарга,
специалисттарга, атын хаһа-
ыстыбанын үлэлэргэ ат көлө
букатын тийбэт. Итинэн си-
бээстээн совхозтар отселенила-
рын ахсын 20-тан итэрбэ суох
сөһөһөү айлаһаан келө онөс-
тор наада буолла. Бу дьоруун-
наах дьаһалы олоххо киллэрин-
гэ Эрилик Эристин аатынан
совхоз салалтата бийыл барыта
80 сөһөһөү бөлөһиннэргэ быһа-
рынан отселениларга чопчу со-
рухтары тиэрдиһтээтэ. Атын
хаһааыстыбалар бу бачымы
өйүүх тусталхтар. Ат көлөнү ту-
һанымы сезоннай хаһааысты-
банын үлэлэргэ улахан сүүйүү-
лөөх, элбэх техника үлэтин сол-
булар, ону сөргэ уматкы, ову-
нуоу көмчиир кыагы биэрэр.
Республикага колонийилиннэр
оттооччулар куоталаһыларыгар
сэттэ төгүл бастаабыт Саха
АССР норуотун хаһааыстыба-

БАСТЫҢ СЫАХ

ЭТ-ҮҮТ КОМБИНАТЫГАР
арыы сыахтарын коллективтара
РСФСР, Саха АССР Верхоннай
Советтарыгар итиннэ олохтоох
Советтарга быһбардары көрсө
«Күө ахсын—ударнайдык!»,
диэн девизтээх социалистичес-
кай куоталаһымы тэһтээлэр.
Куоталаһы миники күөнүгэр
билигин Дирингээви арыы сыа-
хын (маастар Е. Д. Илларионо-
ва) коллектива иһэр. Бу коллек-
тив, тохсуннууга 1,2 тонна
арыыны, итиннэ 28 тонна үүт
бородуукталарын онорон сору-
даһын 20 бырыһаанынан аһар-
быта.

Бу ыйга 580 кг арыы, 20
тонна үүт бородуукталара онө-
булуна. Онон сыах үлэһиттэрэ
бу буолары турар быһбардары
көрсө иһки ылаары кирбиһлэ-
ри ылар кыахтанылар.
С. ЕВГРАФОВА.

Е. Пахомова «Старшай элбэди быһаарар» диэн сүругүн дүүүлэһибит

ИНИЦИАТИВА, АВТОРИТЕТ НААДА

Сүөһүтэ кыра эрдэхпиттэн
сыстаһаспын. Онон орто оскуо-
ланы бүтэрээт, халбаһаабаһка
төрөөбүт «Чурапчы» совхозун
Сыланнаары отселениетигэр
үһүс сылбын маһыныһыттыг
бын. Үлэни таһтымыга билигин
да бөйбүн кытта сөргэ маһы-
ныһыһыттымы ийэм Анна Афа-
насьевна уһуубута. Киһи—Ге-
рой-иһа, совхоз, оройуон бири-
киэн туттар маһыныһыта, ыч-
чат наставнига, ханым да сы-
лыи ферма старшайынан үлэ-
лээбитэ.

Былырын «Молодежнай»
коллективим уопсай муһыаба
ферма старшайынан анаабыта.
Эппэтиннэ өссө үрдээбитэ. «Са-
һа олох» ханмакка Бахсыттан
Е. Пахомова сүругэ бачээттэм-

митэ мнэхэ тус бөйбөр өдүс кө-
мөлөөх. Кырдык, бири идэлээх-
тэр, ферма старшайдара, халда-
рыта, элбэххэ үөрөнсөхүтин
сөп. Холобур, мин бастаан утаз
туох эбээһинистээхпин да араа-
ран билбэт курдуктун. Арай туох
эжэ күһнээди быстах бөһпүрүөс
үөскөтөрүнэ дьүөгэлэрибн тү-
мөн быһаарсарбыт. Билигин да
оннук. Оттон старшай быһымы-
тынан тус бөйбө фермада бири-
эжэ бөһпүрүөһү көтөрөн көл-
лектыи уопсай муһыаарын ыһы-
птымы суох. Онуоха анал бы-
лааным да суох эбит. Производ-
ственной муһыахтары, «Сүөсү-
һүт күнүн» эһин курдуктары
совхозтут, отселениебит салал-
талара, специалистара ыталалар,
оттон үлэ төрөһинэ биригэ-

дыһардэргэ эрэ сүктэриһлэр
курдук. Дингэ, Е. Пахомова су-
руйарын курдук, фермага кыай-
тарбат ханна барыай? Ону күп-
пэтэ сүрүннээһин ферма стар-
шайын эбээһинистэ буолуун сөп.
Билигинтэн инициатива, чопчу
бөһпүрүөска бөйө ылыктаах
тылаһөө күүтүлэр эбит.

Ол эрээри салалтаттан туту-
луктут үтүө. Холобур, билиги
хотоммут иллэрээ кыһын үлэ-
кырбэтэ. Бийыл хайымы-үйө
муостата, ордук ардаа өтө ууга
уһуһта. Ону абөттөрүр нөсүөс
көсүүбөккэ оскуола өлөһлөр
бөдөрөөн баһан иһкитэ субо-
туһуһуһааталар. Аны сотору
бөйбөт коллективинан тах-
сыахпыт. Ити биллэн турар,
дылааны көһөрбөт. Хотоммут

механизацияга аһааһа да, үлэ
барыта илиһин толоруллар.
Аһардас эһин аһааһыта таһыта
үтүө бириэмэ сүтэр. Ону чөһчө-
төһө туруорсабит даганы сөп-
төһө өйбөүлү ылаһпыт. Оттон
эдэрдэр ыһыһахтарына, санаа-
ларын таһааһа киһилэргэ бигэ-
тик эриһааһа сөп. Элбэх көрө-
бөлө собыһиһааһа сылга би-
һити Ойбон Күөл биригээдэтин
иччаттара пилетканы түмүк-
таһөн үһүс сылабытын үлэһин
хааларга, оттон отселениебит
бир куражиний ынахтан үүтү
ыһыны элбэтэргэ оройуонга
ыһырымылаахпыт. Онуоха бары-
тыгар мин, старшай, улаһыннөх-
тэрибн тус бөйбө холобурбар
батыһыһнаарга, дьулуһабын.
Сыллы ынах аһыттан 2100-тү
кг үүтү ылан түмүктүүх-
тээхпин.

Матрена НИКИФОРОВА,
старшай маһыныһыт.

